

WERVINGSDOCUMENT

Lector Artistic Extended Realities (0,8 fte)

Beschrijving vacature benoeming lector binnen het onderzoeksgebied

Creatieve maakprocessen en technologie

December 2021

de kunst van **HKU** nieuwe verbindingen
nieuwe toepassingen

Inhoudsopgave

HKU (Hogeschool voor de Kunsten Utrecht)	3
Onderzoek aan HKU	4
Opdracht lectoraat en profiel lector	7
Wat vragen wij?	8
Functietitel, omvang en inschaling	9
Organisatie	9
Sollicitatieproces	9

HKU (Hogeschool voor de Kunsten Utrecht)

HKU onderscheidt zich met hoger onderwijs in de kunsten en media. We zijn een drijvende kracht in opleidingen en innovatie voor de creatieve industrie en een van de grootste opleidingsinstituten voor kunst en cultuur in Europa. HKU telt negen schools met in totaal 4400 studenten: Beeldende Kunst, Design, Muziek en Technologie, Games en Interactie, Kunst en Economie, Media, Utrechts Conservatorium, Theater en HKU Creative Transformation.

Met kunst leveren wij een bijdrage aan innovatie. In zowel bestaande als zich ontwikkelende beroepspraktijken in de creatieve industrie én de culturele sector. Dat lees je terug in onze slogan: 'De kunst van HKU: nieuwe verbindingen, nieuwe toepassingen'. De wereld verandert snel. Wij geloven dat samenwerking tussen kunst disciplines en tussen kunst en andere domeinen bijdragen aan innovatie. Ook draagt dit bij aan ons aanpassingsvermogen in tijden van maatschappelijke veranderingen. Hiermee leveren we al ruim 30 jaar een grote bijdrage aan de vernieuwing van de creatieve beroepssector, en spelen we in op actuele, maatschappelijke kwesties.

Creatief makerschap staat centraal

Wij bereiden studenten voor op een toekomst waarin zij waarde creëren met hun talent in het maken, hun professionaliteit en hun autonome manier van denken. Creatief makerschap: dat staat centraal bij ons. Maken, leren en onderzoeken komen samen in ons onderwijs en onderzoek. De inzet van innovatieve technologie is daarbij belangrijk. Dat zie je terug in de inhoud van ons onderwijs en bij het creëren van opleidingen en faciliteiten. Wij geloven dat onze kennis en expertise in creativiteit, maken en ontwerpen ons steeds opnieuw in staat stelt om innovatieve processen in de samenleving te verrijken en versnellen.

De lerende hogeschool

De huidige tijd stelt hoge eisen aan de organisatie van een hogeschool. Om veranderingen bij te kunnen houden en hier betekenisvol op in te kunnen spelen moet een hogeschool zelf kunnen veranderen. Daarom lag de focus in de afgelopen jaren op het inrichten van de organisatie met een voortdurende dynamiek. Het kernbegrip hierbij is 'de lerende hogeschool'. Het HKU Instellingsplan 2019 – 2024 vormde de leidraad in 2019. Studenten, medewerkers en stakeholders van binnen en buiten HKU werkten mee aan dit plan. Samen formuleerden zij de waarden die de komende jaren belangrijk zijn voor HKU: leren van elkaar, professionaliteit, maatschappelijke relevantie, innovatie, samenwerken, veelstemmigheid en respect voor het andere perspectief.

Meer weten? Bekijk het [Instellingsplan 2019-2024](#).

Onderzoek aan HKU

HKU-onderzoek is eigen en zinnig. Eigen in het centraal stellen van creatieve maakprocessen, en de verbinding van onderzoek en onderwijs. Zinnig omdat het van belang en van betekenis is voor de samenleving.

De doelstellingen van onderzoek en innovatie in HKU zijn:

- Versterking, verbreding en verdieping van het onderwijs
- Een productieve onderzoeks-leeromgeving voor onderwijs, onderzoek en innovatie
- Betekenisvolle samenwerking met werkveld en kennisdomeinen
- Nieuwe oplossingsrichtingen voor complexe maatschappelijke vraagstukken

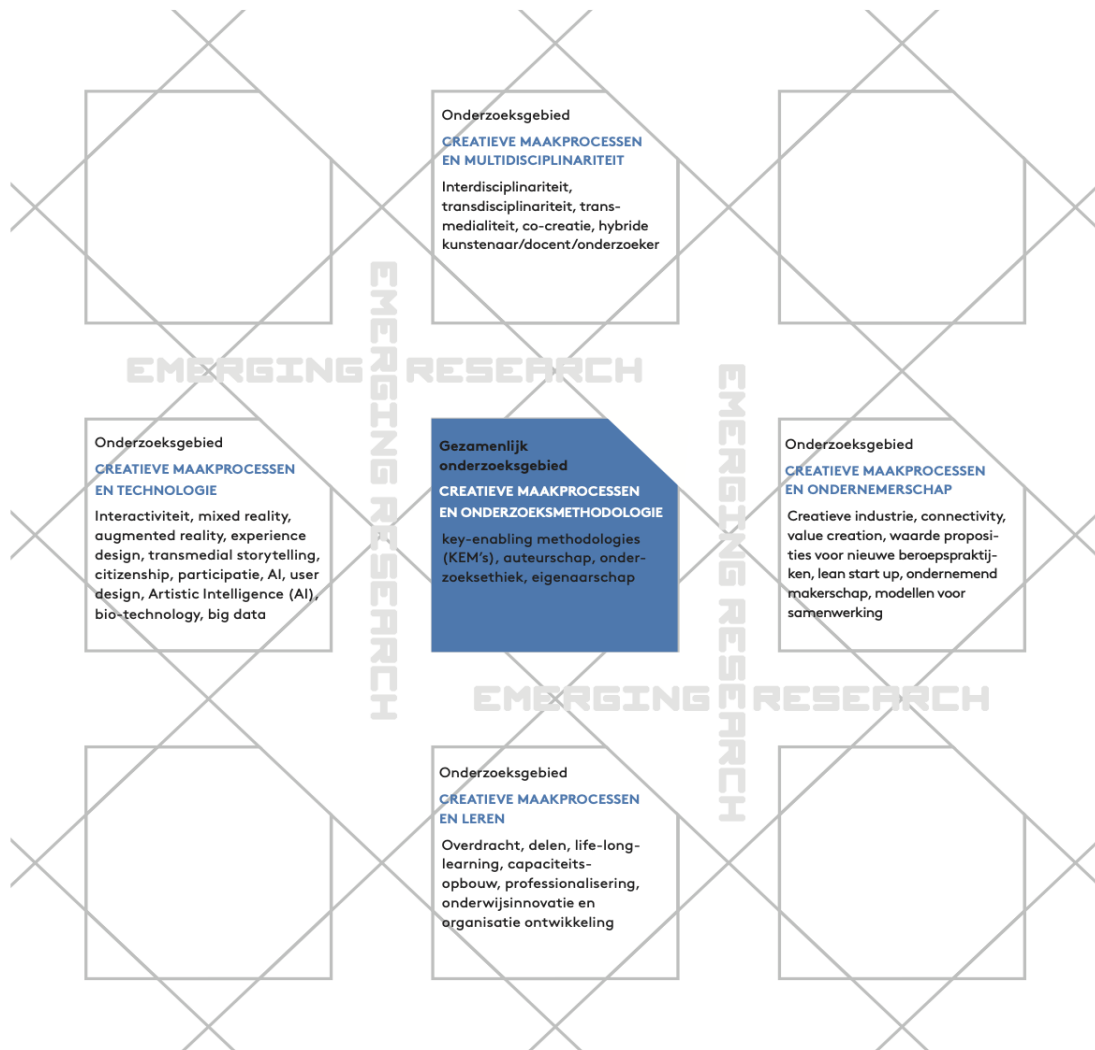
Beleidscontext

Het onderzoeksbeleid van HKU is vastgelegd in de notitie Eigen | zinnig (2018-2023) en is onlosmakelijk verbonden met het HKU Instellingsplan en andere richtinggevendende beleidsdocumenten; samen bepalen zij de koers en ambities voor HKU voor de komende jaren. Het HKU Instellingsplan gaat ervan uit dat zowel onderwijs als onderzoek in HKU relevantie bezitten voor de samenleving. Onderwijs blijft verschillende contexten opzoeken, onderzoek is altijd praktijkgericht. Creatieve sectoren kunnen aanjager zijn van innovatie in andere sectoren, en op die manier de relevantie vergroten. Het onderzoek draagt bij aan een verdieping en vernieuwing van de beroepspraktijk van creatieve professionals door zich primair te richten op creatieve maakprocessen.

Onderwijs en onderzoek aan HKU zijn vanuit de kern van het maken op een natuurlijke wijze met elkaar verweven. De integratie van maken, leren en onderzoeken vormt de basis van zowel onderwijs als onderzoek. Onderzoeks- en onderwijsbeleid sluiten op elkaar aan. De relatie tussen onderzoek en (BA-, MA- en PD/PhD-) onderwijs willen we nog verder verstevigen in een onderzoeks-leeromgeving waarin onderzoek en onderwijs samenwerken, plekken waar masteronderzoek gekoppeld wordt aan concrete vraagstukken uit de praktijk; waar BA-, MA- en derde-cyclus-onderwijs elkaar kunnen verrijken en direct verbonden zijn aan het onderzoek binnen de lectoraten.

HKU-onderzoek kent vijf overkoepelende onderzoeksgebieden die met elkaar verbonden zijn, en heeft daarnaast dynamische ruimte voor urgente vraagstukken (emerging research).

SCHEMA HKU ONDERZOEKSGBIEDEN

Een onderzoeksgebied dient als overkoepelende paraplu en (virtuele) ruimte voor onderzoek en onderzoekers vanuit bovengenoemde speerpunten. Een onderzoeksgebied is géén lectoraatsonderwerp; het geeft slechts een richting of lijn aan voor het onderzoek dat hierbinnen valt. De onderzoeksgebieden zijn algemeen – lectoraatsthema's zijn specifiek.

In ieder onderzoeksgebied is tenminste één lectoraat om de kwaliteit van het onderzoek te borgen, maar kan (daarnaast) ook een meer diverse invulling krijgen (met postdoc-, PhD-/derde-cyclus-onderzoekers, docent-onderzoekers, studenten, werkveld). Ook kunnen er andere onderzoeksgroepen of onderzoekseenheden onder vallen, die gelieerd zijn aan een of meerdere schools en/of programma's.

Juist de (mogelijke) verbindingen tussen de onderzoeksgebieden zijn belangrijk; hier kunnen thema's en focusgebieden een plek vinden.

Ieder lectoraat kent een eigen begeleidende adviescommissie met vertegenwoordiging vanuit HKU-onderwijs, het kennisdomein en het werkveld of maatschappelijke partner.

Onderzoeksomgeving

Een HKU-lectoraat doet praktijkgericht onderwijsrelevant onderzoek met bestaande en nieuwe samenwerkingspartners, met betrokkenheid van docent-onderzoekers en studenten. Onder leiding van de lector worden onderzoeksprogramma's

en projecten ontwikkeld en begeleid. Hierbij zijn altijd studenten betrokken. Onderzoek binnen HKU heeft ook een belangrijke rol in de professionele ontwikkeling van onze medewerkers. HKU biedt docenten en medewerkers ruimte om aan te sluiten bij onderzoeksactiviteiten.

Een lector is als hoofdonderzoeker verantwoordelijk voor de kwaliteit en begeleiding van het onderzoek in het lectoraat en het desbetreffende onderzoeksgebied. Naast het ontwerpen, werven en uitvoeren van (eigen) praktijkgericht onderzoek met partners in werkveld en maatschappij, heeft hij/zij ook een belangrijke taak in het begeleiden van andere onderzoekers (postdocs, promovendi en docent-onderzoekers), en het stimuleren van verbinding tussen onderwijs en onderzoek. Lectoren zijn in nauwe samenspraak met de schools verantwoordelijk om zowel het verrichten alsook de resultaten van onderzoek te koppelen aan relevantie voor HKU studenten.

Voor de invulling van een onderzoeksgebied is het hebben van een onderzoeksomgeving onmisbaar: digitaal, maar zeker ook fysiek. In lab-situaties (denk aan een eigen onderzoeks- en ontmoetingsplek binnen HKU), maar mogelijk ook aangevuld met embedded researchers in andere praktijkomgevingen (o.a. field labs, Centres of Expertise).

HKU heeft de ambitie om in de toekomst, samen met andere hogescholen, een volwaardige derde cyclus te ontwikkelen voor het (kunst-)hbo (PD of PhD). De komende jaren zal ook gewerkt worden aan consolidatie van de kwaliteitszorg en versterking van zowel de nationale als internationale positie op onderzoeksgebied. Het werven van middelen uit de tweede en derde geldstroom is hier een belangrijk onderdeel van (NWO-SIA, Nationale Wetenschapsagenda, Europese subsidies).

Samen met andere hogescholen heeft HKU zich geïnteresseerd aan het werken volgens Open Science. Sinds 2018 hebben we met HKU Press een eigen uitgeverij om resultaten uit onderzoek en innovatie te publiceren en beschikbaar te maken aan een breed publiek. Zo delen we vernieuwende inzichten en dragen bij aan discussies op belangrijke thema's voor kunstenaars en makers.

Het onderzoeksgebied Creatieve maakprocessen en technologie

'Creatieve maakprocessen en technologie' is een van de onderzoeksgebieden. Als onderwijs- en kennisinstelling is het voor ons belangrijk dat technologie niet alleen in het onderwijs een belangrijke plek heeft, maar dat we ook praktijkgericht onderzoek doen op dit terrein – onderzoek dat zowel onderwijsrelevant is als bijdraagt aan het werkveld, de maatschappij en het kennisdomein. Vanuit het onderzoeksgebied willen we nieuwe inzichten opdoen en delen over creatieve toepassingen van (digitale) technologie, en een beroepspraktijk voor kunstenaars en creatieve professionals stimuleren waarmee nu en in de toekomst een unieke bijdrage geleverd wordt aan maatschappelijke vraagstukken.

Binnen het onderzoeksgebied 'Creatieve maakprocessen en technologie' richt HKU zich met het lectoraatonderzoek de komende jaren op Artistic Extended Research.

De grenzen tussen fysieke, digitale en virtuele werelden vervagen. In ons dagelijks leven, ons werk en in ons onderwijs schakelen we moeiteloos continu tussen realiteiten in de sociale interactie met elkaar en tussen verschillende systemen. Er is een verschuiving van autonome, lineaire kunst, naar meer open werelden en emergente kunstvormen. We zien omgevingen ontstaan waarin kunstenaars 'mogelijke werelden' creëren, en gebruikers of publiek tegelijkertijd ook zelf kunnen maken, bijdragen en bouwen; Het zijn nieuwe contexten waarin technologisch gemedieerde cultuur, interactie tussen maker/user en live performance/setting naast en door elkaar heen bestaan. Het gegeven van deze vervloeiende werelden heeft verstrekkende consequenties voor ons onderwijs en de werkveld(en) in de kunsten en creatieve industrie, en daarbuiten. Het vraagt om nieuwe kennis en inzichten op het gebied van AR/VR/MR en kunstmatige intelligentie om een nieuwe generatie van (nieuwe) artistieke en ontwerpende makers op te kunnen leiden. Daarom doen we onderzoek naar design in en voor XR: onder meer naar ontwerpstrategieën van betekenisvolle ervaringen, ontwikkeling en gebruik van narratieve methodes, en het creëren van interacties in hybride samenwerkingen. We doen dit met partners in het culturele en creatieve werkveld, maar ook in andere contexten als zorg en duurzaamheid.

Opdracht lectoraat en profiel lector

Opdracht lectoraat

Om de komende vier jaar goed aan te sluiten bij onze ambitie als HKU om maatschappelijke impact te hebben richten we ons met het nieuwe lectoraat Artistic Extended Realities op maakprocessen en ontwerpstrategieën in relatie tot nieuwe digitale, open en publieke werelden. Technologie speelt hierin een sleutelrol met zowel aandacht voor de mogelijkheden die technologie biedt in (interdisciplinaire) maakprocessen, als een kritische houding ten aanzien van de rol van technologie in de kunsten en creatieve industrie als in de maatschappij. We zien enerzijds nieuwe vakgebieden in het maken en ontwerpen met technologieën ontstaan, alsook kritische, innovatieve en artistieke praktijken die gaan over (digitale) technologie. Onderwerpen waar het lectoraat zich op kan richten zijn bijvoorbeeld onderzoek en ontwikkeling van labs als experimentele technologische ecosystemen voor makers en gebruikers en technologische co-creatieprocessen. Daarnaast is er aandacht voor de impact van technologische ontwikkelingen op maakprocessen en onderwijsdidactiek en het lerend vermogen in relatie tot technologische ontwikkelingen als onderdeel van de professionalisering binnen en buiten HKU.

In 2021 is de verkenning van het onderzoeksgebied Creatieve maakprocessen en technologie afgerond. Professionals vanuit HKU, het werkveld en andere platforms en kennisinstituten hebben een waardevolle en bepalende bijdrage geleverd. Het profiel en de missie van HKU boden richting. Het resultaat vormt het fundament voor dit nieuwe lectoraat.

In het onderzoek, waarin samenwerking tussen HKU-onderwijs en HKU-onderzoek vanzelfsprekend is, ligt bij dit lectoraat de focus op samenwerking met de schools Games en Interactie, Theater, Muziek en Technologie, Media en het programma Creatieve Technologie. Omdat creatieve maakprocessen, technologie en het creëren van maatschappelijke impact bij alle studenten en hun (toekomstige) beroepspraktijken speelt, is het thema ook relevant voor alle andere schools van HKU. HKU is een kunsthogeschool met een internationale oriëntatie; zeker op het snijvlak van kunst, ontwerp en technologie is een internationaal perspectief en netwerk van belang.

De definitieve titel van het nieuwe lectoraat wordt in overleg met stakeholders binnen HKU en de geselecteerde kandidaat bepaald.

Onderzoeksagenda van het lectoraat

Het is nadrukkelijk het idee dat eventuele onderzoeksvragen binnen het onderzoeksgebied met elkaar interageren en elkaar versterken. Om een beeld te krijgen van het soort vragen van het beoogde onderzoek volgt een aantal mogelijke onderzoeksvragen en richtingen;

- Wat zijn ontwerpstrategieën waarmee fysieke realiteit, digitale realiteit, virtuele of extended realiteit bij elkaar komen of samenwerken?
- Hoe articuleer/ontwerp je mogelijke toekomstige open/publieke omgevingen? Maar ook: hoe ontwerp je met actuele technologie hedendaagse werelden?
- Hoe ontwerp je hybride omgevingen waarin maken en gebruiken in elkaar vervloeien? Waarin co-creatie, interactie, tijdelijkheid, diversiteit en fluiditeit een belangrijke rol spelen?
- Wat betekent het voor artistieke maakpraktijken, dat technologie zowel oorzaak alsook onderdeel van de oplossingsrichtingen van (maatschappelijke en duurzaamheids-) vraagstukken is?
- Wat zijn (verschillende) systemen waarin het maken, productie en macht belangrijke factoren zijn? Wat betekent dit voor de (emancipatie van) makerschap? En hoe kunnen we deze begrijpen en beïnvloeden?
- Waarin ligt de potentie van 'mixed / extended realities' voor artistiek werk of creatieve producten, en hoe ontwikkelen en stimuleren we dit in ons onderwijs en voor de beroepspraktijk? Bv. de mogelijkheden van Immersieve technologie en interactive narrative design als 'empathy tool'?

Het is een bewuste keuze om sollicitanten uit te nodigen een eerste concretisering te geven van hun richting en idee voor de toekomstige lectoraatsagenda, op basis van hun expertise. Uitgangspunt hierbij is dat het onderzoek waar mogelijk aansluit bij nationale en internationale beleidsagenda's, bij het topsectorenbeleid voor de creatieve industrie en vanuit het makerschap bijdraagt aan maatschappelijke transitie-opgaven. Onderdeel van de opdracht is de acquisitie van

onderzoeksprojecten en programma's in relevante consortia vanuit de tweede en derde geldstroom. Daarbij is het onderzoek altijd onderwijs-relevant en draagt het bij aan onze thematische lichtpunten en Leven Lang Leren-doelstellingen; en hiermee aan de professionalisering van onze HKU-medewerkers, waaronder de docent-onderzoekers in de schools.

Kort na de aanstelling stelt de nieuwe lector samen met de schools met de sterkste affiniteit met het onderzoeksthema en relevante programma een gezamenlijke onderwijs-onderzoeksagenda op. Directeuren (die verantwoordelijk zijn voor de schools) en lector vormen hierin een interne coalitie – als een opgavegericht team. De gezamenlijke agenda wordt onderdeel van het lectoraatsplan en van de plannen van het onderwijs.

Profiel lector

Voor de nieuwe lector geldt: het is een teamplayer en verbinder, met onderzoek dat stevig is verankerd in de creatieve beroepspraktijk. Communicatief vaardig weet de lector samen met de directeuren van relevante schools een link te leggen met het onderwijs en brengt een uitgebreid (nationaal en internationaal) netwerk in, zowel vanuit de beroepspraktijk als in relatie tot mogelijke maatschappelijke partners. De lector is in staat om binnen een experimentele labomgeving samen te werken met andere onderzoekers, studenten en diverse stakeholders. Didactische vaardigheden zijn hierin een pré en ervaring met blended learning wenselijk. Samenwerking met lectoren en onderzoekers uit andere onderzoeksgebieden van HKU is een belangrijk uitgangspunt. De lector draagt bij aan de verdere ontwikkeling en verbinding onderwijs-onderzoek in HKU op basis van het vastgestelde onderzoeksbeleid en de aanbevelingen uit de meest recente onderzoeksevaluatie n.a.v. de audit in november 2019. HKU verwelkomt ontwikkelde ideeën over nieuwe vormen van kennismanagement en het produceren van academische output die passen bij de praktijkgerichte doelstellingen van het (kunst-)hbo. De lector moet in staat zijn om duurzame samenwerkingsverbanden (binnen en buiten HKU) vorm te geven en overzien. Leidinggevende kwaliteiten zijn een vereiste, en kennis over de aansturing van collectieve onderzoeksprocessen een pré.

Wat vragen wij?

- Je bent gepromoveerd op een relevant thema voor dit onderzoeksgebied; en hebt een natuurlijke nieuwsgierigheid naar andere gerelateerde onderwerpen
- Je kunt effectief leidinggeven, gericht op duurzame samenwerking en verbinding; je kunt postdoc onderzoekers en derde-cyclus-kandidaten begeleiden, waaronder ook als copromotor van PD en PhD-kandidaten verbonden aan het onderzoeksgebied, die promoveren bij universiteiten waar HKU mee samenwerkt;
- Je hebt een netwerk met (nationale en internationale) partners die graag het potentieel van (toekomstige) creatieve professionals willen verkennen of inzetten - in het ontwerpen met en voor XR
- Een bijdrage aan curriculumontwikkeling, onderwijsactiviteiten en onderwijsinnovatie, in samenwerking met de schools; je beschikt over didactische vaardigheden, ervaring met blended learning is een pré;
- Ervaring in het werven van externe financiering (2e en 3e geldstroom) om te zorgen dat onderzoeksprojecten en -capaciteit gerealiseerd kunnen worden;
- Naast deze deeltijdfunctie ben je verankerd, of sterk verbonden, met de (beroeps)praktijk voor een wederzijdse wisselwerking;
- Je bent goed op de hoogte van internationale ontwikkelingen op het onderzoeksgebied, en ziet het als een kans om deze kennis en je netwerk in te zetten en uit te bouwen in internationale consortia en samenwerkingen;
- Je levert een bijdrage aan de (internationale) profilering van het HKU-onderzoek door te publiceren en onderzoeksuitkomsten op vernieuwende wijze te dissemineren via diverse podia: regionaal, nationaal en internationaal;
- Je speelt een belangrijke rol in de professionele ontwikkeling van HKU-medewerkers door het (mee)ontwikkelen van het professionaliseringsaanbod, het creëren van carrièreperspectief voor (jonge) docent-onderzoekers en talentontwikkeling;
- Je hebt uitstekende uitdrukkingsvaardigheden in zowel het Nederlands als het Engels.

Functietitel, omvang en inschaling

Lector (m/v/x) voor 0,8 fte, gepromoveerd op een relevant thema. Voor deze functie bieden we een salaris conform de cao-hbo (max. schaal 15) en aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden. Het bruto maandsalaris bedraagt bij een fulltime dienstverband minimaal € 5363,- en maximaal € 7486,- bruto per maand, exclusief 8% vakantietoeslag en een eindejaarsuitkering (8,3%). Aanstelling voor 4 jaar, evaluatie na 1 jaar.

Organisatie

Plek in de organisatie en aansturing

Lectoraten binnen HKU vallen direct onder het College van Bestuur en werken nauw samen met de kennismedewerkers en ondersteuners op het gebied van kwaliteitszorg, het proces van werving, inrichting, coördinatie en uitvoering van onderzoeksprojecten, publicatie en disseminatie etc.

Het College van Bestuur is hiërarchisch leidinggevende van de lectoren.

Ieder lectoraat heeft een adviescommissie met een vertegenwoordiging vanuit de drie impactgebieden waar het praktijkgericht onderzoek mee werkt:

1. vertegenwoordiging vanuit HKU-onderwijs (directeur of MA-studieleider) als voorzitter
2. vertegenwoordiging vanuit het werkveld/beroepspraktijk
3. vertegenwoordiging vanuit het kennisdomein (hbo/wo)

De adviescommissie monitort op hoofdlijnen de voortgang en resultaten van het lectoraat in de impactgebieden en heeft daarnaast een aanbevelende functie.

Een HKU lector is als hoofdonderzoeker verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderzoek in het onderzoeksgebied waaraan het lectoraat verbonden is, in dit geval 'Creatieve maakprocessen en technologie'. Naast het ontwerpen, werven en uitvoeren van (eigen) praktijkgericht onderzoek met partners in werkveld en maatschappij, heeft hij/zij ook een belangrijke taak in het begeleiden van andere onderzoekers (als postdoc, promovendi en docent-onderzoekers), en het stimuleren van verbinding tussen onderwijs en onderzoek. Gezamenlijk verantwoordelijk met de andere lectoren, onderzoekers, kennismedewerkers en ondersteuners voor de samenhang en kwaliteit van HKU Onderzoek.

Lectoren hebben een uitdagende en belangrijke taak om de activiteiten en resultaten van het onderzoek te koppelen aan relevantie in/voor het onderwijs. De lector geeft leiding en sturing aan een onderzoeksgroep op het gebied van onderzoek en houdt zich direct tot de leidinggevendenden/directeuren van de schools.

HKU kent een groeiende community van onderzoekers. Van lectoren wordt verwacht dat ze een sterke verbindende en inspirerende rol spelen in deze onderzoeksomgeving in ontwikkeling - zowel binnen als buiten HKU.

Sollicitatieproces

Wil je meer informatie en/of solliciteren?

Voor vragen kun je je richten tot Marjanne Paardekooper, directeur Expertisecentrum Onderzoek, Innovatie, Internationalisering (CvOI), via marjanne.paardekooper@hku.nl (van 24 december t/m 10 januari is HKU dicht; reactie volgt z.s.m. daarna). Solliciteren kan tot en met 16 januari 2022.

Mocht je bezig zijn met een promotie in vergevorderd stadium die aansluit op het door HKU gezochte profiel, dan nodigen we je uit om ook te reageren.

We nodigen kandidaten nadrukkelijk uit om naast een motivatie en CV, ook een inhoudelijke visie op te nemen over de rol en betekenis van technologie in het kunstonderwijs, werkveld en maatschappij. Hoe ga jij als lector en leider van het onderzoeksgebied hier een bijdrage aan leveren vanuit het praktijkgericht onderzoek in de driehoek onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk?

De eerste ronde gesprekken vindt plaats op 26 januari en/of 2 februari 2022. Vervolggesprekken vinden plaats op 9 februari 2022. Het houden van een pitch voor een aantal medewerkers en studenten en een referentiecheck kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Solliciteer hier: hku.homerun.co/lector-cm-technologie/apply